

**ТАБЛИЦА С ПОСТЪПИЛИТЕ В КРС СТАНОВИЩА ПО ПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА
ФУНКЦИОНАЛНИ СПЕЦИФИКАЦИИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРЕНОСИМОСТ НА НЕГЕОГРАФСКИ НОМЕРА ПРИ
ПРОМЯНА НА ДОСТАВЧИКА, ПРЕДОСТАВЯЩ СЪОТВЕТНАТА УСЛУГА**
(процедура открита с решение на КРС № 623 от 11.09.2014 г.)

№	Предприятие	Забележка	Статус	Мотиви
1.1	„БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИ- КАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД	Единственият мотив, даден от Комисията в подкрепа на предложението Проект, е свързан с формалното привеждане в съответствие на правилата за преносимост с нормата на чл. 134, ал. 1, т. 2 от ЗЕС. Съгласно посочената разпоредба е необходимо да бъде осигурена възможност за преносимост на негеографските номера. В тази връзка чисто формално КРС предлага преносимостта да се уреди и по отношение на номерата от обхват 430 (за достъп до услуги, при които се ползва комуникация тип Машина - Машина (M2M)), създаден с изменението на Националния номерационен план, решението за което е обнародвано на 28.12.2012 г., поради причисляването им към категорията на негеографските номера. С оглед прилагане на принципа по чл. 5 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС) за свеждане на регулаторната намеса до минимално необходимото сме на мнение, че предложението за предоставяне на възможност за пренасяне номерата от обхват 430 не е целесъобразно. Макар и да могат да се обособят мотиви за формалното изменение на Функционалните спецификации, считаме че при осъществяване на своите правомощия КРС следва да се води от целите на закона по чл. 4 от ЗЕС. Именно посочената разпоредба поставя и пределите на регулаторната намеса на КРС - целите следва да носят допълнителна стойност както за крайните потребители, така и за предприятията. От друга страна сме на мнение, че не са отчетени в цялост и добрите европейски практики, съгласно които пренасянето на такива номера ще създаде допълнителни трудности за предприятията и не носи ползи за крайните потребители. В тази връзка предлагаме на КРС да оттегли направеното предложение за изменение на Функционалните спецификации със следните съображения:	Не се приема	Правото на абонатите да запазят номера си при промяна на доставчика на съответната услуга е залегнало в европейското законодателство и съответно в Закона за електронните съобщения. Съгласно чл.134, ал.1 от ЗЕС предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни услуги чрез използване на номера от ННП, са задължени да осигуряват възможност за преносимост на номерата.
1.2	„БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИ- КАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД	1. Характер на услугата M2M На мнение сме, че директното препращане към правилата за преносимост на негеографски номера, каквото се предвижда в Проекта, не е съобразено със спецификите на услугите, предоставяни посредством номера 430. За разлика от негеографските номера, от обхвати 700, 800 и 90, номерата от	Не се приема	Въпреки твърденията в становището, услугите M2M са електронни съобщителни услуги по смисъла на ЗЕС и няма основание да се счита, че спецификата на тези услуги дава основание да не бъдат изпълнявани изискванията на закона.

		обхват 430 за услуги M2M не се използват от крайни потребители и са „невидими“ за тях. Те се използват единствено от мрежата и са „недостъпни“ за човешка намеса. В подкрепа на това твърдение е и дефиницията на услугите M2M, дадена в §1, т. 9а от ДР на Наредба № 1 от 22.07.2010 г. за правилата за ползване, разпределение и процедури по първично и вторично предоставяне за ползване, резервиране и отнемане на номера, адреси и имена: "Комуникация Машина - Машина (M2M)" е вид комуникация, при която данни се обменят автоматично между устройства и/или приложения, без човешка намеса или при минимална такава. Ето защо считаме, че липсва практическа нужда от приложимост на преносимостта на такива номера, ползвани за достъп до M2M услуги. Въвеждането на правила за подобна преносимост на този етап е ненужно и ще създаде повече затруднения за доставчиците и никакви ползи за потребителите на електронни съобщителни услуги, ползващи M2M комуникация. На мнение сме, че към момента не само няма такава необходимост, но и въвеждането на преносимост на тези номера ненужно ще усложни дейността на предприятията, ще затрудни самия процес на пренасяне и така и интересите на крайните потребители от непрекъсваемост на ползването на такива услуги. Функцията на държавата в лицето на нейните органи с нормотворчески правомощия е да урежда обществените отношения, за които е налице потребност да бъдат уредени. Подобно разпореждане с посочения тип номера е лишено от практически смисъл поради факта, че те се използват единствено от мрежите и включените в тях устройства и системи и нямат отношение с абонатите, които са техни титуляри. Следователно не отчитаме съществуващи или предвидими в бъдеще обществени отношения, които да е необходимо да бъдат регулирани с предвиденото изменение на Функционалните спецификации, още по-малко отношения, които е необходимо да бъдат уредени с оглед постигане на целите по чл. 4 от ЗЕС.		Не можем да се съгласим с твърдението, че тези номера „се използват единствено от мрежите и включените в тях устройства и системи и нямат отношение с абонатите, които са техни титуляри“. При тези услуги съществуват абонати по смисъла на ЗЕС и тяхното право да запазят номерата си при промяна на доставчика на услуга е регламентирано в чл. 134, ал.1 от ЗЕС.
1.3	„БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ“ ЕАД	2. Липса на ползи за потребителите Особеност на комуникацията машина-машина е, че номерът, чрез който се ползва услугата от даден потребител, е без значение за него самия, тъй като той бива идентифициран с дадения номер единствено от една или няколко машини, стоящи от другата страна на комуникационния канал, както посочихме по-горе. Обменът на информация в този случай е между устройства - адресати на електронни съобщения. Доколкото при самото осъществяване на такава комуникация не фигурира човешки фактор, не е налице и	Не се приема	Независимо от факта, че при комуникация M2M, номерът се набира без човешка намеса, право на абоната е да реши дали да се възползва от преносимостта на номерата при този вид услуга. Задължение на регулатора е да осигури възможност на абоната да запази номера си при промяна на доставчика на съответната услуга.

	нуждата от запаметяване, придобиване на каквато и да е публичност и известност на конкретния номер и в тази връзка необходимост от неговото запазване и пренасяне. В допълнение, такива номера не могат да се избират от други национално значими номера, чрез които се обслужват повиквания от/към мобилни и/или фиксирани мрежи. Специфично при използването на номера за M2M услуги е и големият брой SIM карти на един абонат и, често, фактът, че устройствата, в които са поставени, се намират в различни краища на страната. Смяната на доставчик на електронни съобщителни услуги е свързана с подмяната SIM картите, без значение дали номерата се запазват или се предоставят нови. В случая на пренасяне на номера, процесът се усложнява и именно от факта, че за да се осигури непрекъсваемост на услугата SIM картите в крайните устройства следва да се заменят в един и същи ден и дори в едни и същи часове в рамките на прозореца на преносимост. Липсата на такова едновременно изпълнение няма да гарантира непрекъсваемостта на услугата и в определени случаи изискванията на законодателството. С още по-голяма тежест това би било неприложимо в случаите на крайни клиенти, изпълняващи логистична дейност или търгуващи с горива, които имат представителства и/или превозни средства в различни населени места. Непрактична се явява подмяната на множество SIM карти в устройства, намиращи се в различни физически местонахождения и различни населени места в един и същи ден, с оглед съобразяването с установения ред на процедурата за преносимост. Това е и причината при решение за смяна на доставчика на M2M услуги абонатите да се насочват към паралелно и поетапно прекратяване на договора с предишния оператор и сключване на нов договор в същите етапи. Не на последно място следва да се има предвид, че в много от случаите преносимост е невъзможна поради предварителното фабрично „капсулиране“ или последващо замерване и „пломбиране“ на устройствата. Незнанието на потребителя за техническото изпълнение на крайните му устройства (съответно законодателни изисквания в тази посока) може да доведе до подаване на заявление, пренасяне на номерата, спиране на услугите и в тази връзка дори създаване на възможност за нарушаване на нормативни изисквания. Пример в тази посока могат да бъдат устройства, за отчетността на които е необходимо да се спазват правилата за метрология и технически надзор - тук всяко ново замерване ще е свързано с допълнителни такси с малка вероятност да се случи в деня на прозореца за преносимост. Във връзка с гореизложеното намираме, че поне за момента не	Освен това следва да се отчете факта, че задължението за използване на номерата от обхват „430“ влезе в сила от 01.01.2014 г., без да има изискване за миграция на използваните преди тази дата номера за M2M приложения от други обхвати. Това означава, че част от номерата за M2M номера подлежат на преносимост и в момента и посочените проблеми би следвало да са решени от предприятията. За решаване на проблемите в случаите на необходимост от смяна на голям брой SIM карти при M2M услуги има разработени технически решения. GSM асоциацията (GSMA), виждайки посочените проблеми, е разработила редица документи за използването на „Embedded SIM“, при които е възможна промяна на първоначалния запис в SIM картите по безжичен път („over the air“) без да е необходима физическа смяна. http://www.gsma.com/connectedliving/embedded-sim/
--	---	--

		е налице необходимост, която да бъде гарантирана с предложената регламентация на преносимостта на номерата от обхват 430.		
1.4	„БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИ- КАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД	3. Очаквани големи затруднения за операторите Не подкрепяме правилата за преносимост, досега установени за останалите негеографски номера, да се прилагат автоматичното върху новите номера за M2M комуникация. Да се използва готовата уредба директно ще предизвика скъп ре-дизайн и повторно изграждане на процесите, което в крайна сметка ще направи преносимостта за номера от обхвата 430 нерентабилна. Обръщаме внимание, че M2M номерата се отличават с по-голяма дължина от останалите негеографски номера, което неизменно предполага сложни промени в системите за преносимост. В допълнение, един клиент свързва стотици, а понякога и хиляди свои устройства посредством M2M комуникация. Пренасянето на такива големи групи номера, както е предвидено във ФС, ще доведе до значително натоварване на мрежата и ИТ системите на всички мрежови оператори. Инфраструктурата за комуникация при преносимост на негеографски номера неминуемо ще трябва да бъде надградена, за да е достъпна за новия тип номера. Посочените по-горе особености на системите за преносимост са само видимите на пръв прочит и не се базират на задълбочен анализ поради краткия срок на общественото обсъждане. В тази връзка при посочване на затрудненията за предприятия не сме отчели особено важната необходимост от взаимодействие между отделните системи и платформи. На мнение сме, че въвеждането на промени в сега действащия процес ще бъде свързано със сериозни инвестиции в софтуер, платформи и капацитет и то при липса на заявен интерес от ползване на услугата пренасяне на номера. Модификации с такъв характер и сложност изискват големи инвестиции, които намираме за неоправдани към настоящия момент. Ето защо считаме, че пред КРС се открива възможност за допълнителен и задълбочен анализ на първоначално предложения регулаторен подход, които да отчете създаваните трудности за операторите и крайните потребители на M2M услуги.	Не се приема	Забележката не съдържа конкретни предложения за изменение на Функционалните спецификации за преносимост. Регулаторният подход следва да бъде съобразен с изискванията на закона, а както вече беше посочено в становищата по предходните забележки законът изисква въвеждането на преносимост за M2M номера.
1.5	„БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИ- КАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД	4. Европейска практика За да е пълноценно обсъждането на евентуалното въвеждане на правила за преносимост на номерата с национален код по чл. 14, ал. 1, т. 5а от Наредба 1/22.07.2010 г. на КРС, е необходимо да бъде разгледана европейската практика по въпроса и установените в другите държави решения. В почти всички европейски държави не са налице правила за	Не се приема	По данни на работната група Numbering and Networks - WG NaN към Европейския Комитет по електронни комуникации (Electronic Communications Committee - ECC) от 2014 г. от запитани 28 европейски държави – 23 са отговорили, че M2M номерата подлежат на преносимост, 3 – че

		пренасяне на M2M номера (Австрия, Люксембург, Белгия, Германия, Норвегия, Великобритания и т.н). Очевидно телекомуникационните регулатори на страните от ЕС осъзнават спецификите на M2M услугите и невъзможността за директно, прилагане на досега установените правила за преносимост към такъв тип номера и това именно е причината за липса на регулация в тази посока. Видно от действията на европейските регулатори налагането незабавно и на всяка цена на задължения във връзка с преносимостта на M2M номера се избягва. Посочената тенденция е свързана, първо, с опасността от приемането на правна уредба, непригодна в реални условия, и второ, с това, че все още няма ясно заявен интерес от запазване на тези номера от техните титуляри при промяна на доставчика на електронните съобщителни услуги, който интерес да е в състояние да предизвика своевременно уреждане на такива обществени отношения. Считаме за необходимо да бъдат следвани добрите европейски практики на ненамеса от страна на регулаторите по отношение на създаването на задължения за пренасяне на номерата за M2M услуги. На мнение сме, че следва да се проучи опита на държави, в които M2M комуникацията е по-разпространена. Масовото приложение в техните граници на услуги, ползващи M2M комуникация, логично разкрива по-широк кръг проблеми и потребности.		още не са взели решение по въпроса и 2 (Испания и Люксембург), че не прилагат преносимост за този вид номера. Повечето от държавите, които прилагат преносимост са заявили, че и за този тип номера се прилагат съществуващите правила за преносимост на номерата, а не някакви специфични правила. Следва да се отбележи, че въпросът за преносимост на M2M номерата не е непременно обвързан със съществуването на отделен M2M обхват в ННП. От споменатите 28 държави, 13 имат отделен обхват за M2M, докато останалите 15 са приели използването за M2M на съществуващи обхвати от номера в ННП и в резултат на това не се е наложило въобще да променят правилата за преносимост.
2.1	„МОБИЛТЕЛ“ ЕАД	Считаме, че изложените мотиви не обосновават подобна необходимост, като по-долу са изложени конкретните ни мотиви и съображения, както следва: 1. Липса на необходимост и интерес за преносимост на M2M номера. Легалната дефиниция на понятието „комуникация Машина - Машина (M2M) е дадена в параграф 1, т. 9а от Допълнителните разпоредби на Наредба № 1 от 22 юли 2010 г. за правилата за ползване, разпределение и процедурите по първично и вторично предоставяне за ползване, резервиране и отнемане на номера, адреси и имена (Наредбата), съгласно която „Комуникация Машина - Машина (M2M)“ е вид комуникация, при която данни се обменят автоматично между устройства и/или приложения, без човешка намеса или при минимална такава. Видно от определението, при услуги чрез M2M комуникацията данните се обменят автоматично или при минимална човешка намеса. Мобилтел е на мнение, че при така дефинираните и разглеждани услуги от типа M2M, за крайните потребители е от първостепенно значение функционалността на предоставяната	Не се приема	Независимо от твърдението, че „<i>няма пречка и не би създадо никакви затруднения за потребителите, при промяна на доставчика да се смени и самият номер</i>“, законно право на абоната е да запази номера си и да реши дали да се възползва от възможността за преносимост на номерата при този вид услуга. Задължение на регулатора е да осигури тази възможност на абоната.

		услуга, която принципно се осъществява чрез пренос на данни през мрежата на предприятието, а не конкретния номер, който има по-скоро технологично отколкото маркетингово значение за ползвателя. Именно поради факта, че това е комуникация без наличие на човешка намеса или при минимална такава, то от потребителска гледна точка, не е от значение конкретният номер. Самият номер е необходим при конфигуриране и активиране на устройството, необходимо за използване на услуги от типа M2M. Този тип номера в повечето случаи не са известни дори за самия потребител и се използват в мрежите само за насочване на трафика. Те не са известни и на трети лица, тъй като потребителят не ги използва с маркетингова цел. Следва да се има предвид и че към момента номера от типа M2M се използват предимно от търговски дружества, а не от физически лица. Поради горното, може да се направи изводът, че няма пречка и не би създадо никакви затруднения за потребителите, при промяна на доставчика да се смени и самият номер. След като не съществува необходимост от запазването му, то считаме че не следва да е налице и възможност за пренасянето му.		
2.2	„МОБИЛТЕЛ“ ЕАД	2. Използване на M2M номера в различни номерационни обхвати Следва да бъде направено уточнението, че предоставянето на номера за използване на M2M комуникации премина през два етапа - използване на съществуващ обхват от номера и обособяване на нов обхват от номера за M2M комуникации. В този смисъл, до 31.12.2013 г. всички предприятия в България, предоставящи M2M приложения, използваха предоставения им номерационен ресурс цифрови мобилни наземни мрежи, а едва от 01.01.2014 г. се предоставят номера след код „430“. В допълнение, съгласно § 29, изр. второ от Преходните и Заключителни разпоредби към Наредбата, миграция на използваните преди тази дата номера за M2M приложения от други обхвати в новия обхват не е задължителна. В тази връзка, следва да се обърне внимание на два факта. От една страна, на потребителите на услуги чрез използване на M2M комуникации вече са предоставени голям брой номера след код за достъп до цифрови мобилни наземни мрежи, за които не е задължително да бъдат мигрирани в новия обхват. От друга страна от 01.01.2014 г. вече се предоставят номера с национален код за направление „430“, който съгласно Наредбата се третира като код за достъп до национални негеографски услуги. Изложеното поставя редица затруднения относно евентуалната преносимост на номера с код „430“.	Не се приема	Както вече беше посочено, законът изисква осигуряване на правото на абоната да запазва номера си при промяна на доставчика на съответната електронна съобщителна услуга, в т.ч. и за M2M услугите. По отношение на описаната хипотеза – всеки участник в съответния домейн следва да изпълнява нормативните изисквания. Очевидно, ако абонат поиска да пренесе мобилни номера в предприятие, което не е част от домейна номера за предоставяне на мобилна услуга, то приемащото предприятие следва да обясни че това не е възможно и евентуално да предложи вариант за промяна на тези номера. Право на абоната е да реши дали да пренесе част от номерата, да се съгласи на промяна или въобще да се откаже от преносимост.

		На първо място, неясно остава как ще се осъществява преносимостта, когато на даден потребител по един и същ договор са предоставени номера от различни номерационни обхвати. Това би била възможна и честа хипотеза, тъй като не са редки случаите, при които даден потребител, след 01.01.2014 г., е добавил нови номера за M2M услугата, която използва. Подобна ситуация обаче би направила едновременното пренасяне на всички номера невъзможно, с оглед на факта, че преносимостта на мобилните и негеографските номера се осъществява по различни процедури, които включват различни правила и срокове за реализирането на процеса. В тази връзка се налага още едно уточнение. Както се отбелязва в мотивите на КРС, към момента номера след код „430“ са предоставени единствено на „Мобилтел“ ЕАД (Мобилтел), „Българска Телекомуникационна Компания“ ЕАД (БТК) и „Космо България Мобайл“ ЕАД (Глобул). В домейна за преносимост на негеографски номера обаче, са включени над 20 предприятия (включително и гореспоменатите), които във всеки един момент могат да поискат да им бъдат предоставени номера от обхват „430“. В такъв случай, би била възможна хипотезата, при която потребител да поиска пренасяне на номера, предоставени например от Мобилтел, които са както от мобилния обхват, така и от обхват „430“ към предприятие, което е част от домейна за негеографска преносимост. Изложената хипотеза би довела до невъзможност да се осъществи преносимост на мобилните номера, предоставени за съответната M2M услуга, когато Приемачият доставчик не е част от Процедурата за преносимост на мобилни номера. Предвид изложеното следва да се вземе под внимание и технологично обвързания характер на някои от услугите, използвани чрез M2M комуникация. Конкретен пример в тази посока е фактът, че едното или и двете устройства, които комуникират помежду си са мобилни, например превозно средство, пощенска пратка и др. На следващо място, Функционалните спецификации за преносимост на негеографски номера са технологично неутрални и предвиждат преносимост на номера между различен тип мрежи, като единственото изискване е предприятието да има предоставени номера след съответния негеографски код. С оглед гореизложеното, считаме че е изцяло в интерес на потребителите на M2M услуги, да не се предвижда възможност за преносимост на тези номера. Както беше изяснено, това би създавало значителни затруднения за самите тях, което ще доведе до липса на интерес към тази услуга. Затруднения ще бъдат създадени и за предприятията, които следва да осъществят процеса по		
--	--	---	--	--

		преносимост.		
2.3	„МОБИЛТЕЛ“ ЕАД	3. Използване на вградени карти за M2M услуги Като допълнителен аргумент в подкрепа на позицията ни е и факта, че в практиката при този вид комуникация все повече навлиза използването на устройства, при които СИМ картата е вградена в самото устройство (embedded numbers). В този случай устройството е произведено със СИМ карта, която е неделима част от него, поради което при промяна на предприятието следва да се постави ново устройство с вградена СИМ карта с нов номер на съответното предприятие, от който ще се използва за в бъдеще. След като всяко устройство изначално е произведено със собствен СИМ, то услугата преносимост на номера, които се използват за M2M услуги, би била на практика невъзможна за осъществяване в тези случаи. Не би могло да се изпълни условието приемащият доставчик да предостави ново устройство, което да има вградена карта със същия номер, както при даряващия доставчик, тъй като би се изисквала специална разработка, предвид неделимостта на СИМ картата от устройството, което би било икономически необосновано.	Не се приема	Описаният частен случай, не може да бъде основание за ограничаване на законното право на абоната да запази номера си при промяна на доставчика на M2M услуга. Както беше посочено по-горе съществуват технически решения, при които е възможна промяна на първоначалния запис в SIM картите по безжичен път („over the air“) без да е необходима физическа смяна. http://www.gsma.com/connectedliving/embedded-sim/
2.4	„МОБИЛТЕЛ“ ЕАД	4. Наличие на значителни разходи за потребителите на M2M услуги при миграция към друго предприятие Освен проблема описан в предходната точка при използване на вградени в устройството СИМ карти, допълнителен проблем при M2M комуникацията възниква от необходимостта от физическото подменяне на СИМ картите при промяна на доставчик. Когато M2M услугите се предоставят чрез СИМ карти, поставени в устройства, следва да се има предвид, че тези устройства могат да се намират на трудно достъпни места, както и да бъдат разположени в различни, в голяма част от случаите, отдалечени помежду си географски точки. При осъществяване на процеса по преносимост, освен чисто техническата реализация на процедурата, следва да се извърши и физическото заместване на картите в устройствата, което със сигурност ще се окаже изключително трудно, като в допълнение към това ще изисква внасянето на значителен финансов ресурс от страна на потребителите на M2M услуги. Конкретен пример е използването на услуги чрез M2M комуникация от енергоразпределителните дружества, при които подмяната на СИМ карти освен логистични разходи изисква и присъствие на оторизиран, за работа с подобни мрежи, служител на дружеството с оглед осигуряване на необходимите безопасни условия. Това би създавало необосновано повишаване на разходите за потребителите на тези услуги, което допълнително би намалило интереса към използване на преносимост за тези номера.	Не се приема	При осигурена възможност за преносимост би следвало абонатите сами да преценят дали за тях е икономически целесъобразно да се възползват от правото си да пренесат номерата. По отношение на сроковете, считаме че при достатъчно добра предварителна подготовка и създадена организация на процеса, те са изпълними.

		Не на последно място следва да се отчете, че с оглед описаното в предходния параграф, би било почти невъзможност и да се спази срокът за реализиране на процедурата по преносимост, който за негеографски номера е 5 работни дни. Това е така, тъй като от една страна, е възможно да се иска пренасяне на изключително голям брой номера на един абонат, като прозорецът за преносимост съгласно ФС е не по-дълъг от 5 часа. От друга страна, поради невъзможността да бъдат сменени бързо и ефективно положените в устройствата СИМ карти, е възможно преустановяване на услугите, което значително би надвишило 8-часовия срок по чл. 134, ал. 6 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС). От друга страна активирането на нови СИМ карти за M2M услуги дори и от друго предприятие не е обвързано със срок и може да стане в удобно за клиента време.		
2.5	„МОБИЛТЕЛ“ ЕАД	5. Срокове за въвеждане на преносимост на M2M номера Не на последно място, при проучването на необходимостта от преносимост на номера с код „430“, следва да бъдат отчетени времеви и финансов ресурс, необходими за въвеждане на този вид преносимост. Би следвало да се направи и задълбочена оценка на техническите възможности за евентуално имплементиране в системата за преносимост на номера, изградена между предприятията, както и други технически затруднения при предоставяне на услугата. Не следва да се подминава и фактът, че след евентуалното изменение на ФС, следва да се подпише и изменение на Процедурата за преносимост на негеографски номера, което може да се окаже изключително трудно, предвид това, че в домашна участва повече от 20 предприятия, а предвид спецификата на услугата след въвеждане на номера с код „430“ през 2014г. услугата продължи да се предоставя посредством мобилната мрежа на дружеството. В тази връзка ако КРС не се съобрази с предложението ни преносимост за тези номера да не се въвежда, то считаме, че при преносимост би следвало да се използват префиксите за преносимост на мобилни номера, а не префиксите за фиксирани, които се използват и за негеографска преносимост От друга страна, следва да имате предвид, че към настоящия момент не бихме могли да заемем окончателна позиция по въпроса дали евентуалното пренасяне на тези номера може да бъде поддържано от системата за преносимост. За да бъде изяснено това обстоятелство трябва да бъдат проведени редица тестове, за които е необходимо технологично време. Следва да се има предвид и фактът, че дължината на номерата, предоставени след код „430“, значително надхвърля дължината на останалите номера от ННП,	Приема се по принцип	В проекта на решение на КРС за изменение на ФС са определени следните срокове: • за осигуряване преносимост на M2M номерата - срок до 4 месеца от обнародване на изменението на ФС; • за изготвяне, подписване и представяне на комисията на изменение на процедурата за преносимост - срок до 2 месеца обнародване на изменението на ФС. Във връзка с доводите в становището сроковете се удължават съответно на 6 месеца за въвеждане на преносимост и 3 месеца за изменение на процедурата.

		поради което следва да се провери и възможността на системата за преносимост да работи с новия формат на M2M номерата.		
2.6	„МОБИЛТЕЛ“ ЕАД	В тази връзка, в случай че Комисията не приеме становището ни за отпадане на изискването за преносимост на номера от обхват 430, предлагаме в § 2 и § 3 от Проекта за изменение на Функционалните спецификации за осъществяване на преносимост на негеографски номера при промяна на доставчика, сроковете да бъдат съответно удължени от 4 месеца и 2 месеца на 6 месеца и 3 месеца. Предлагаме също така § 4 да придобие следната редакция: <i>„5 срок да две седмици от подписване на процедурата по чл. 24, ал. 1 доставчиците следва да приведат общите си условия за взаимоотношения с потребителите в съответствие с направените изменения във Функционалните спецификации и да уведоми абонатите за измененията.“</i> По този начин ще се осигури спазване на изискванията на ЗЕС и на Общите изисквания за уведомяване на абонатите преди влизане в сила на измененията.	Приема се частично	КРС не приема предложението за добавяне в текста на § 4 на изрази „и да уведоми абонатите за измененията“. Задължението за уведомяване на потребителите, произтича от чл. 230, ал. 2 от ЗЕС, поради което включването му във ФС е безпредметно и не следва да се приема. На следващо място, начинът и формата на уведомлението по чл. 230, ал. 2 от ЗЕС са регламентирани в чл. 47 и чл. 48 от Общите изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения. Предприятията са длъжни да спазват посочената нормативна уредба, независимо от причината, поради която е извършено изменението на общите условия – в случая, по силата на ФС. В този смисъл, мотивът на предприятието, че „По този начин ще се осигури спазване на изискванията на ЗЕС и на Общите изисквания за уведомяване на абонатите преди влизане в сила на измененията“ е неоснователен.
2.7	„МОБИЛТЕЛ“ ЕАД	6. Практика в държавите в Европа Тъй като защитата правата на потребителите и предоставянето на качествени услуги е от първостепенно значение за Мобилтел направихме проучване относно преносимостта на номера, които се използват за M2M услуги в други държави в рамките на Европа. За целта беше направено запитване до Cullen International, от което се установи следното: На първо място прави впечатление, че в повечето държави се използват стандартните номера за мобилни наземни мрежи, като в случаите когато те се използват за M2M комуникации те не са предмет на преносимост (Австрия, Кипър, Финландия, Германия, Гърция, Унгария, Литва, Латвия, Словакия, Словения, Великобритания). Изключение са държавите, където се използват мобилни номера и M2M номерата се пренасят при условията за пренасяне на мобилни номера (Франция, Чехия и Ирландия). В държавите, където е обособен отделен обхват номера, който	Не се приема	По данни на работната група Numbering and Networks - WG NaN към Европейския Комитет по електронни комуникации (Electronic Communications Committee - ECC) от 2014 г. от запитани 28 европейски държави – 23 са отговорили, че M2M номерата подлежат на преносимост, 3 – че още не са взели решение по въпроса и 2 (Испания и Люксембург), че не прилагат преносимост за този вид номера. Не може да се твърди, че въпросът за преносимост на M2M номерата е свързан със съществуването на отделен M2M обхват в ННП. От споменатите 28 държави, 13 имат отделен обхват за M2M, докато останалите 15 са приели

		да се използва при услуги чрез M2M комуникация (Белгия, Хърватска, Холандия, Люксембург, Македония и Испания), той е изключен от обхвата на услугата преносимост на номера, използвани за M2M. След изследване на европейската практика, изводът е че в държавите където има предвидена преносимост за M2M номера се използват номера от мобилния обхват, а там където е дефиниран отделен номерационен обхват, преносимостта е изключена. В тази връзка считаме, че Европейската практика е изцяло в подкрепа на нашето становище, че не следва да се предвижда преносимост на номерата за обхват „430“, тъй като това не би било полезно за потребителите на този вид услуги и би създавало значителни технически пречки и неясноти при въвеждането му от предприятията, които предоставят тези услуги.		използването за M2M на съществуващи обхвати от номера в ННП и в резултат на това не се е наложило въобще да променят правилата за преносимост. Трябва да се отбележи, че в някои държави за M2M се използват и номера от ННП, които не са мобилни. По данни от октомври 2013 г. на Cullen International от 17 отговорили държави 15 са заявили, че нямат изработени специфични правила за M2M преносимост и се прилагат съществуващите. Полша е заявила, че към онзи момент не е взето решение по въпроса, а Испания е заявила, че има специфични правила за съответните номерационни обхвати.
2.8	„МОБИЛТЕЛ“ ЕАД	Предвид всичко гореизложено, както и предвид обстоятелството, че към настоящия момент за Мобилтел не е известно да е имало хипотеза, в която потребител на M2M услуга да желае преносимост на ползваните от него номера, считаме за ненужно включването на код „430“ във ФС. Преносимостта на номерата за услуги чрез M2M комуникация не би била значима за разлика от традиционните гласови услуги, тъй като е по-лесно при промяна на доставчика, да се промени и самият номер. Възможността да се запази същият номер при смяна на доставчиците не играе никаква роля в стимулирането на конкуренцията на пазара на M2M услуги. Напротив, техническото имплементиране на тази услуга, както и осъществяването на самата преносимост, би създавало значителни проблеми, както за доставчиците на услуги чрез M2M комуникации, така и за самите потребители.	Не се приема	Законово право на абоната е да запази номера си и да реши дали да се възползва от възможността за преносимост на номерата при този вид услуга. Задължение на регулатора е да осигури тази възможност на абоната.
3.1	„КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ“ ЕАД	Въпреки че преносимостта на номера е право на избор на ползвателите на електронни съобщителни услуги, в случаите на M2M преносимост могат да се открият някои трудности. Пример за такива трудности е обстоятелството, че физическата смяна на SIM картите, която е задължителна при осъществяване на преносимост, представлява скъп и дълготраен процес, тъй като е необходима активна намеса на операторите, за разлика от преносимостта на номера при традиционната гласова телефония. Осъществяването на преносимост на M2M номера не представлява икономически интерес за който и да е от операторите, тъй като изисква по-голяма инвестиция от тяхна страна по отношение на смяната на SIM	Не се приема	Въпреки наличието на особености при M2M преносимост, законът не допуска ограничаване на правото на абоната да запазва номера си при промяна на доставчика на съответната услуга. За решаване на проблемите в случаите на необходимост от смяна на SIM карти при M2M услуги има разработени технически решения. GSM асоциацията (GSMA), виждайки посочените проблеми, е разработила

		картите. Конкретни проблеми, освен с физическата смяна на картите, могат да възникнат и по отношение на пренасянето им в случаите, когато става дума за предплатени карти, или в случаите на абонаментна програма, както и ако необходима промяна от един вид договор с друг.		редица документи за използването на „Embedded SIM”, при които е възможна промяна на първоначалния запис в SIM картите по безжичен път („over the air”) без да е необходима физическа смяна. http://www.gsma.com/connectedliving/embedded-sim/
3.2	„КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ” ЕАД	Освен тези доводи, моля да вземете предвид, че преносимостта е целесъобразен, необходим и полезен процес в случаите, когато крайните потребители запазват номерата си, тъй като с тях се индивидуализират в обществото, и по този начин се улесняват комуникациите помежду им. За разлика от това, в случаите на код „430” - M2M, номерът не е известен и не се използва за индивидуализация на абоната, поради това, че набирането става автоматично.	Не се приема	Независимо от факта, че при комуникация M2M, номерът се намира без човешка намеса, право на абоната е да реши дали да се възползва от преносимостта на номерата при този вид услуга. Задължение на регулатора е да осигури възможност на абоната да запази номера си при промяна на доставчика на съответната услуга.
3.3	„КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ” ЕАД	Поради изложеното, и като резултат от направените в Глобул анализи, не считаме, че въвеждането на нова т. 4 в чл. 2 от Функционалните спецификации за осъществяване на преносимост на негеографски номера с код за достъп „430” е икономически обосновано и би донесло практически ползи нито на операторите, нито на клиентите на мобилни услуги.	Не се приема	При осигурена възможност за преносимост би следвало абонатите сами да преценят дали за тях е икономически целесъобразно да се възползват от правото си да пренесат номерата.